

СЪЮЗ НА ПОГРЕБАЛНИТЕ ФИРМИ В БЪЛГАРИЯ

Централен офис: гр. София 1202, ул. "Опорска река" №3

www.spfbul.org; e-mail: info@spfbul.org

Регистриран по ф. д. № 3287/1993 г. на Ст.З.ОС; ф. д. № 12491/2001 г. на СГС;

ЕИК 123548067; БПощенска Банка - АД София,

IBAN: BG62 BPBI 7940 1053 5829 01- сметка, BIC : BPBIBGSF

Изх. № П - 2 / 18.02.2020 г.

ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Г-ЖА ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА
1169 СОФИЯ

ПЛ. НАРОДНО СЪБРАНИЕ 2
КОПИЕ ДО ЗАМ. ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
Г-Н ЕМИЛ ХРИСТОВ

КОПИЕ ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА КОМИСИЯ
ПО РЕГИОНАЛНА ПОЛИТИКА, БЛАГОУСТРОЙСТВО
И МЕСТНО САМОУПРАВЛЕНИЕ НА НАРОДНОТО
СЪБРАНИЕ
Г-Н ИСКРЕН ВЕСЕЛИНОВ

СТАНОВИЩЕ

от Атанас Благосв Аргиров,
председател на Управителния съвет на Сдружение с нестопанска цел
„Съюз на погребалните фирми в България,
със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. Опорска река 3

УВАЖАЕМА Г-ЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 18, ал. 1 от Закона за нормативните актове (Обн., ДВ, бр. 27/03.04.1973 г., посл. изм., ДВ, бр. 46/12.06.2007 г.), във връзка с предстоящо обсъждане на Законопроект за допълнение на Закона за устройство на територията, представям следното становище и възражение:

След внимателното изчитане на текста на Законопроект за допълнение на Закона за устройство на територията, сигнатура 054-01-12, внесен на 14.02.2020 г. от името на група депутати /заб. - ние знаем, че е сглобен от юристката на ОП "Гробищни паркове" гр.София по поръчка на

заинтересован общински съветник/, може да се смята, че това е лобистка поправка. И е опит да се заобиколи влязло в сила решение на АС София № 2378 от 10.04.2018 г. и решение ВАС № 17723 от 27.12.2019 г. В мотивите се коментира, че трябвало да има закон и затова се вмъква този текст в закон, но господа вносителите, ВАС и досегашната съдебна практика показва, че не става дума за кой и да е закон, а за специален закон за погребалната дейност. По вашата логика същия текст може да го предложите и в закона за здравето, в закона за банките и където се сетите още. И до този момент в Закона за административните актове на общинските съвети им са делегирани права да изготвят наредби, но съобразявайки се с по-горни нормативни актове. В това число и специални закони. Силно се надценява правната експертиза на общинските съвети, за да създават правила и норми. Те следва да прилагат и при нужда да контролират специалните правила предвидени в специалния закон.

От 2012 г. до сега има два несполучливи опити за приемането на закон, който да урежда тази важна материя, касаеща гробищата и погребенията, което не се отрича и от вносителите в мотивите към **Законопроект за допълнение на Закона за устройство на територията** .

Приемането на Закон за гробищата и погребенията е в изпълнение на разпоредбите на Конституцията на Република България, която изисква със закон да се създава и гарантира на всички граждани и юридически лица еднакви правни условия за стопанска дейност, като се предотвратява злоупотребата с монополизма, нечестната конкуренция и най-важното – ще се осъществява защитата на потребителите на погребални и траурно-обредни услуги.

Остро възразяваме срещу предложението в Закона за устройството на територията с водзаконови актове на общините да се урежда тази материя и продължаването на тази порочна практика. С предлаганите законова разпоредба не се регламентират точни и ясни правила за общините, за юридическите лица и за отделните граждани, които са пряко свързани с осъществяването на тези дейности. Законопроектът за допълнение на Закона за устройство на територията делегира правомощия на всеки общински съвет да приеме собствени правила в областта на погребалната и траурно-обредната дейност. По този начин се създава разнопосочна практика по упражняването на една и съща дейност от съответните общини, което е и предпоставка за търсене на съдействие за решаване на споровете по съдебен ред. Това в голяма степен ощетява субектите, които извършват тази дейност и потребителите на погребални и траурно-обредни услуги. Изследването на досегашната практика показва, че приетите наредби от общините в тази област са с различна правна уредба, не отговарят на изискванията на свободна стопанска инициатива и на

правилата на конкуренцията, което е и основание да се приеме закон, който трайно да уреди тези обществени отношения, да внесе точни и ясни правила за всички участници в тази дейност – общините, частните юридически лица и гражданите.

Със Законопроектът за допълнение на Закона за устройство на територията няма да се постигне така искания от СПФБ баланс между религиозните, икономическите и културните възгледи, както и синхрон между публичните и частните интереси на държавата, общините и стопанските субекти

1.

Име на законопроекта

Законопроект за гробищата и погребенията

Сигнатура

254-01-122

Дата на постъпване

19/12/2012

Сесия

Десета сесия

ВНОСИТЕЛИ

ДАНИЕЛА МАРИНОВА ПЕТРОВА

ЛЮБЕН ПЕТРОВ ТАТАРСКИ

2.

Име на законопроекта

Законопроект за гробищата, гробищните паркове, погребенията, крематориумите и погребално-обредната дейност на територията на Република България

Сигнатура

754-01-86

Дата на постъпване

15/12/2017

Сесия

Втора сесия

ВНОСИТЕЛИ

ВЕЖДИ ЛЕТИФ РАШИДОВ

КРАСИМИР ЛЮБОМИРОВ ВЕЛЧЕВ

ПЕТЯ ЦВЕТАНОВА АВРАМОВА

ДИЛЯЦ СТАНИМИРОВ ДИМИТРОВ

ГЕОРГИ ЗАПРЕВ ДИНЕВ

АЛЕКСАНДЪР РУМЕНОВ НЕНКОВ

АТАНАС ИВАНОВ ТАШКОВ

МЛАДЕН НИКОЛОВ НИШКОВ

ХРИСТО ГРУДЕВ ГРУДЕВ

НИКОЛАЙ ЦВЕТАНОВ СИРАКОВ

СВЕТЛАНА АНГЕЛОВА ПАЙДЕПОВА

ДИАНА ДИМОВА САВАТЕВА

ТОМА ЛЮБОМИРОВ БИКОВ

ИСКРЕН ВАСИЛЕВ ВЕСЕЛИНОВ

МОТИВИ КЪМ ЗАКОНОПРОЕКТА ЗА ГРОБИЩАТА И ПОГРЕБЕНИЯТА

Гробищата, гробищните паркове, крематориумите, погребалната и траурно-обредната дейност в Република България досега са уредени единствено с подзаконовни нормативни актове, като обективното право в областта на тези обществени отношения включва подзаконовни нормативни актове на отделните общини, като отделни норми се съдържат в Закона за устройство на територията, Закона за здравето, Закона за вероизповеданията, Закона за гражданската регистрация и други.

Липсата на нормативен акт - закон, който да регламентира реда и условията тези обществени отношения позволява на нелоялни оператори на погребални услуги да извършват дейности не по законоустановения ред, да злоупотребяват със скръбта на гражданите, да създават условия за монополно положение и нелоялна конкуренция.

Рушенето на наметници, кражбата и оскверняването им са често срещано явление в гробищата на територията на Република България. Тези действия остават ненаказани, няма законоустановени административнонаказателни разпоредби, които да регламентират санкции, които следва да се налагат за всяко едно извършено нарушение в гробищен парк на територията на страната.

Недопустим е регламентът на тази дейност в момента, с който общините с отделни подзаконовни нормативни актове по различен начин уреждат погребалните и траурно-обредните действия на своите територии. Именно затова е належаща необходимостта от приемането на закон, който да уеднакви

и трайно да уреди тези обществени отношения. С предлаганите законови разпоредби ще се наложат точни и ясни правила за общините, за юридическите лица и за отделните граждани, които са пряко свързани с осъществяването на тези дейности.

Разнопосочна правна основа е действащата към момента нормативна уредба, която делегира правомощия на всеки общински съвет да приеме собствени правила в областта на погребалната и траурно-обредната дейност. По този начин се създава разнопосочна практика по упражняването на една и съща дейност от съответните общини, което е и предпоставка за търсене на съдействие за решаване на споровете по съдебен ред. Това в голяма степен ощетява субектите, които извършват тази дейност и потребителите на погребални и траурно-обредни услуги.

Изследването на досегашната практика показва, че всяка община участва на пазара на погребалните услуги с търговско дружество, с общинско предприятие или под друга правна форма. Погребалните услуги не са вменени със закон в задължение на общината и вече са налице конкурентни отношения на пазара при предоставянето на тези услуги. Приетите наредби от общините в тази област са с различна правна уредба, не отговарят на изискванията на свободна стопанска инициатива и на правилата на конкуренцията, което е и основание да се приеме закон, който трайно да уреди тези обществени отношения, да внесе точни и ясни правила за всички участници в тази дейност – общините, частните юридически лица и гражданите.

С проекта на Закон за гробищата и погребенията се цели да се уредят обществените отношения, свързани с гробищните паркове (гробища), крематориумите, кремацията, погребалната и траурно-обредната дейност на територията на Република България, дейността на лицата, предоставящи погребални и траурно-обредни услуги, защита на правата на потребителите на тези услуги и оказване на културните традиции и историческото наследство. Чрез проекта се търси баланс между религиозните, икономическите и културните възгледи, както и синхрон между публичните и частните интереси на държавата, общините и стопанските субекти.

Законопроектът е структуриран в дванадесет глави: Глава първа „Общи положения“, Глава втора „Гробищни паркове (гробища)“, Глава трета „Гробно място и право на гробоползване“, Глава четвърта „Погребална дейност“, Глава пета „Удостоверяване на смъртта и погребение“, Глава шеста „Кремация и крематориуми“, Глава седма „Погребален транспорт“, Глава осма „Траурно-обредна дейност“, Глава девета „Оператори на погребални услуги“, Глава десета „Координация и контрол“, Глава единадесета „Принудителни административни мерки“, Глава дванадесета „Административнонаказателни разпоредби“.

Глава първа „Общи положения“ определя предмета, целта, обхвата на закона, характера на дейностите, а именно – да уреди обществените отношения, свързани с устройството, собствеността, управлението и поддържането на гробищните паркове (гробища) и крематориумите, правата и задълженията на

собствениците на гробни места, гробищни паркове (гробница) и на крематориуми, правата и задълженията на ползвателите на гробни места, правата и задълженията на лицата, предоставящи погребални и траурно-обредни услуги (оператори на погребални услуги), извършването на погребения и кремации на български и чужди граждани, почитане паметта на покойника, зачитане и съхранение на погребалните и траурните обичаи и културните традиции и ритуалите и обичаите на различните регистрирани вероизповедания в Република България, както и защита на потребителите на погребални и траурно-обредни услуги срещу нелоялни търговски практики. Законопроектът регламентира задължителния характер на погребалната дейност и определя траурно-обредната дейност като съпътстваща погребенията и с възпоменателен характер.

В Глава втора „Гробищни паркове (гробница)“ са определени видовете собственост на гробищните паркове (гробница), тяхното устройство, управление и поддържане, както и видовете регистри, които се водят от общинската администрация. Гробищните паркове (гробница) могат да бъдат публична държавна, публична общинска собственост, собственост на регистрираните вероизповедания, съгласно Закона за вероизповеданията и частна собственост на юридически лица с нестопанска цел. Законопроектът регламентира изискванията, на които трябва да отговарят терените, определени за гробищни паркове (гробница), както и изискванията към гробните парцели, редовете и гробните места в гробищния парк (гробнице). Глава трета „Гробно място и право на гробоползване“ подробно регламентира видовете гробни места и изискванията, на които трябва да отговарят, условията, при които се придобива и упражнява правото на гробоползване и неговото съдържание. Гробното място е регламентирано като място, където се полага ковчег с тленните останки или урна с праха след кремация на покойник и е обособена част от парцел. Видовете гробни места са обикновен земен гроб, обикновен зидан гроб, семеен гроб (гробница тип крипта, двуетажен гроб, надземна гробница тип мавзолей), многоетажни оборотни гробници, костохранилища, урнов гроб, урнова ниша (колумбарий) и урнови стени (колумбарийни). Правото на гробоползване е срочно и безсрочно – за вечни времена, при определени от закона условия.

Глава четвърта „Погребална дейност“, Глава пета „Удостоверяване на смъртта и погребение“ и Глава шеста „Кремация и крематориуми“ регламентират съдържанието на погребалната дейност, режима на удостоверяването на смъртта, изискванията при извършване на погребение и кремация и видовете погребения и кремации, собствеността и регистрацията на крематориумите и условията за извършване на погребалния транспорт. Със законопроекта се въвежда забрана за извършване на кремация на лица с неустановена самоличност, в случай на съмнение за насилствена смърт и при смърт, настъпила при естествени обстоятелства. Крематориумът е определен, като специално изградена сграда с място за кремация на покойници и съоръжение за отвеждане на ковчега. Към крематориума може да има ритуално

помещение и прилежащ терен за урнопологане. Крематориум може да се изгражда, както в гробищни паркове (гробища), така и извън тях по реда на Закона за устройство на територията. Специфичните изисквания за изграждане на крематориуми се уреждат с наредба на министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на здравеопазването и министъра на околната среда и водите. Собствеността върху крематориумите може да бъде държавна, общинска или частна. Собственик на крематориум може да бъде търговско дружество, регистрирано по Търговския закон и вписано в публичен регистър на министерството на регионалното развитие и благоустройството.

Глава седма „Погребален транспорт“ урежда изискванията и видовете погребален транспорт, както и задължителните здравни изисквания при пренасянето и превозването на покойници, починали от заразни заболявания.

Глава осма „Траурно-обредна дейност“ и Глава девета „Оператори на погребални услуги“ определят ясно и точно съдържанието на траурно-обредната дейност и видовете ритуали, както и лицата, които могат да предоставят погребални и траурно-обредни услуги (оператори на погребални услуги). Законът регламентира общините като участници на пазара на тези услуги не само като администрация, но и като търговец, като ясно се разграничат правомощията на общината като общинска администрация и когато участва като търговец. В първия случай общинската администрация може само да предоставя услуги от административен и технически характер, както и по управление и поддържане на гробищните паркове (гробища), а във втория – да предоставя услуги по организацията на погребенията, чрез общински предприятия – търговски дружества. Предоставяне на погребални и траурно-обредни услуги може да се извършва от еднолични търговци или търговски дружества, регистрирани по Търговския закон с предмет на дейност погребални и траурно-обредни услуги, търговия и производство на траурно-обредни стоки и от търговски дружества с общинско участие в капитала, регистрирани по Търговския закон с предмет на дейност погребални и траурно-обредни услуги, търговия и производство на траурно-обредни стоки, които в условията на пазарна конкуренция са равнопоставени и гарантират предоставянето на качествени услуги на гражданите. Със Законопроекта ясно се дефинира какво включва погребалната и съответно траурно-обредната услуга. Операторите на погребални услуги имат право да извършват погребална дейност след вписване в регистъра на общината по седалището на търговеца.

В Глава десета „Координация и контрол на дейностите“, Глава единадесета „Принудителни административни мерки“ и Глава дванадесета „Административни индикативни разпоредби“ се регламентират подробно състава и правомощията на компетентния орган по отношение на координацията и контрола на дейностите по този закон. Законопроектът предвижда координацията и контрола на дейностите по въпросите на управлението, поддържането и изграждането на гробищните паркове (гробища) и на крематориумите и за извършваната погребална и траурно-обредна дейност да

се осъществява от постоянно действащи органи - областни комисии „Гробищни паркове и погребения“ към съответния областния управител. Комисията има право: да извършва периодични проверки на място и проверки по постъпили молби, жалби и сигнали за нарушения на изискванията на този закон; да прилага принудителни административни мерки и налага административни наказания; да предотвратява, преустановява и санкционира всякакви прояви на дискриминация по смисъла на чл. 4 от Закона за защита от дискриминация между заинтересованите лица при осъществяването на дейност, свързана с предмета на настоящия закон на територията на областта и да предотвратява, преустановява и санкционира създаването на условия на господстващо или монополно положение по смисъла на чл. 1 от Закона за защита на конкуренцията. В Глава единадесета са определени видовете принудителни административни мерки, които се прилагат от председателя на областната комисия с цел предотвратяване и преустановяване на нарушения на този закон, както и за предотвратяване или отстраняване на вредните последици от тях. Принудителни административни мерки, които могат да се прилагат са писмено предписание за вредиремане на конкретни мерки за отстраняване на нарушението в подходящ срок, спиране на дейността до отстраняване на констатираното нарушение и възстановяване на вредите от нарушението. В Глава дванадесета са определени административните нарушения и глобите, съответно имуществените санкции за тях.

В преходните и заключителни разпоредби се дава възможност на всички субекти, имащи отношение към обществените отношения, уредени с този закон да приведат дейността си в съответствие с него в подходящ срок. Също така в заключителната част се дава срок на министерствата за издаване на подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

Приемането на Закон за гробищата и погребенията е в изпълнение на разпоредбите на Конституцията на Република България, която изисква със закон да се създава и гарантира на всички граждани и юридически лица еднакви правни условия за стопанска дейност, като се предотвратява злоупотребата с монополизма, недоялната конкуренция и най-важното – ще се осъществява защита на потребителите на погребални и траурно-обредни услуги.

Абсолютен лобизъм! Законопроектът за допълнение на Закона за устройство на територията е опасен и ни връща в едни минали политико-икономически времена на държавен монопол, незначитайки пазарно либералния модел на държавно управление сега! Това предложение на вносителите, противопоставя ОП „Гробищни паркове“-София и още няколко общински структури, около 10 на брой, срещу повече от 2000 търговци в България занимаващи се с погребална, траурно-обредна и каменоделска дейност!!! Това не е демокрация, това е насилствено налагане на норми, които имат за цел запазване на статуквото и монопола. Има богата съдебна практика на ВАС и

решения на КЗК за злоупотребата с господстващо и монополно положение на ОП и ТД управляващи гробищни паркове. През тези близо 30 години на пазарно стопанство в България и конкретно в нашия бранш, взаимоотношенията ни като оператори на тези дейности са се подредили до някаква степен, както между нас, така и с общините по места. Стотици малки и средни общини са решили тези въпроси и работят прекрасно с нас, Ние като частни компании извършваме изкопаване и зариване на гробове в повече от 80 процента от гробищните паркове в страната. София и още няколко големи градове не е България! Трябваше да се предложи проекта за закон за погребалната дейност като се следва логиката, че една правна норма синтезира моралните и реалните отношения, а не да прокаравате една лобиска поправка чрез **Законопроект за допълнение на Закона за устройство на територията**, заради ОП-Траурна дейност София и някои иманди икономически интерес лица.

С оглед съвпадното на чл. 19, ал. 2 трябва да се гарантират равни правни условия за извършване на погребална дейност от всички юридически лица („Законът създава и гарантира на всички граждани и юридически лица еднакви правни условия за стопанска дейност, като предотвратява злоупотребата с монополизма, несправедливата конкуренция и защитава потребителя“).

Знаем, че създаването на закон е трудна и отговорна задача, налага хората участващи в подготовката му да имат добра експертиза, затова сме готови във всеки един момент да помагаме с каквото е необходимо. Надяваме се на конструктивно партньорство и най-накрая да успеем да подготвим добър и най-вече законосъобразен проект, който да бъде разгледан и защо не приет от НС.

Суважение:

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС....

КОВЧЕЖНИК НА FIAT-IFTA

/Ат. Аргиров/

